

Image not found

Vox/Bigerri (Le grop Vox Bigerri)

Lo cant occitan e las suas practicas

19 - Arts - Musica e dança

Lo cant a tostems avut ua plaça centrala dins la societat occitana, especiaument en mitan rurau ; non solament pr' amor qu'ei un **testimòni important de la vita vitanta** mès qu'a tanben **un ròtle sociau regde hòrt**.

Atau, totas las generacions se tornan trobar entà cantar, pendent los eveniments importants deu vilatge o dins un cercle familhau mes redusit.

Transmission

La **transmission** d'aquelhs cants ei sustot **orala**. En efèit, pauc de monde coneishen lo solfègi e las quauquas particions qu'existishen n'an pas qu'un ròtle d'ajuda-memòria. Aprenguem sustot en escotar puèi en tornar cantar las melodias cantadas per d'autas. Aquera transmission orala permet ua mes bèra accessibilitat e ua memorizacion mes rapida de las melodias.

Lo cant occitan, coma la màger part deus cants tradicionaus, ei sovent transmés de generacion en generacion, quauques còps tanben dins la familia.

Mèma se lo cant tradicionau ei de mes en mes ensenhat dins las institucions especializadas (escòlas de musica o conservatoriis) o a l'escadença d'estagis, la votz n'ei pas trabalhada, esculptada coma dins lo cant liric. Dèu estar naturala, rica armonicament, pròcha deu gran sonore de la votz parlada. Los cantaires utilizan d'alhurs la sua votz de peitrina*.

Gropes

Lo cant ei subertot **practicat en amator**, a l'expcion de quauques ensembles que, dempuish ua quinzenada d'annadas, tenen a se professionalizar. De mes en mes, gropes (aqueh tèrme s'emplèga mes que lo de «corala» o de «còr») se recampan entà cantar d'un biais espontanèu e informau, en familia o au cafè. Quasernets de cant pòden perméter aus non-iniciats de s'integrar aisidament au grop.

L'efectiu d'aquelhs cantaires pòt anar deu simple duò a un grop mes important. Lo grop n'ei jamès limitat en nombre e a coma tòca d'arcuélher totes los qu'ac desiran. N'a pas tanpòc de « capdau », mèma se un menaire pòt balhar la prumèra nota.

Lo grop canta lo mes sovent *a cappella**, mès pòt estar acompanhat per instruments coma la flahuta a tres traucs e lo tamborin a còrdas.

Los cantaires memorizan en prumèr la **votz melodica** (aperada tanben votz normala), que correspon a la melodia principal deu cant. Aquera melodia ei generalament coneishuda de totes. Las votzes hauas e las votzes baishas son indiferament cantadas per las hemnas e los òmes, entà favorizar atau ua fusion deus armonics. Atau, los òmes e las hemnas se mesclan entà cantar.

Tradicionalament, fòrman un cercle (o un mièg-cercle en preséncia d'un public), en crear atau un equilibre perfèit entre las diferentes votzes.

Aquera tradicion **polifonica*** s'ei desenvolopada dins la linhada de la tradicion orfeonica* a comptar de 1830, mès existishèva dejà mes de d'ora. En efèit, se los cants profanes deus trobadors aus sègles XIIau e XIIIau son monodics, trobam polifonias religiosas austanlèu lo siècle XIVau.

Memorizacion e repetition

Los cants tradicionaus occitans son **cants a memorizacion e a repetition**, sovent estructurats en duas o tres partidas musicalas.

Los **tèxtes corts e simples** cantats en **omoritmia*** ajudan la memorizacion. Lo tèma principau d'aqueths cants ei la vita vitanta. En efèit, tot ei pretèxe a cantar : eveniments familhaus (nòça, neishença etc.) a las diferentes estapas que ritman la vita paisana (segadas, vrenhas etc.). Trobam atau **cançons a dansar, a hestear, a trabalhar...**

Los collectatges, las enquistas au prèp deus mes ancians permeten de tornar trobar la traça d'aqueras melodias quauques còps ancestralas. Dins un chepic de memòria collectiva, particions o quasernets de cants son creats entà que las generacions a vènguer poscan perpetuar aquera practica.

[Site pedagogic de l'acadèmia de Tolosa que compreng un repertòri de cançons a dansar e tanben explicacions sus la dança e los cants occitans](#)

[Site deu centre occitan de las musicas e danças tradicionalas, basat a Tolosa entà i trobar corses, ressorças pedagogicas e concèrts](#)

[Site deu cirdòc a Besièrs sus qui podèm trobar numerosas informacions e ressorças suu subjècte](#)

Frisa cronologica

Frise

Image not found
https://www.go-to-the-future.eu/Fichiers/frises/11151419.chantsoccitans_oc.png

Lexic

Votz de peitrina

emission normala, naturala d'ua votz parlada o cantada.

A cappella

 cant sens acompanhament instrumentau.

Polifonic

 cant o musica a mes d'ua votz diferentea.

Orfeonic

 veng deu mòt « orfeon » que designa ua corala masculina, fòrça populara dins tota la França e en

 Catalonha dempuish las annadas 1830.

Profane

 que ne concernish pas la religion.

Trobador

 poèta-cantaire-musician deus sègles XIIau e XIIIau que compausava òbras (sustot cançons) en lenga d'òc.

Omoritmia

 totas las votzes d'ua polifonia cantan dambe lo mèma ritme.

Questions

1. Coma lo cant occitan se transmet ?
2. Quinas diferéncias se pòden remercar entre ua corala de típe « classic » e un grop de cantaires occitans ?
3. Per quinas rasons los cants occitans son sovent agits a aprénguer ?
4. Coneishetz d'autes cants tradicionaus ?

Activitats

Image not found

<https://www.go-to-the-future.eu/Fichiers/vignettes/160623grille-mots-caches-oc.png>

Image not found

<https://www.go-to-the-future.eu/Modules/fiches/images/footer-pdf.png>

